

Anayasa Mahkemesinin 6/10/2022 Tarihli ve 2019/9692 Başvuru Numaralı Kararı

Anayasa Mahkemesinin 2019/9692 Başvuru Numaralı Kararı 04 Kasım 2022 Tarihli Resmi Gazete Sayı: 32003 Anayasa Mahkemesi Başkanlığından: BİRİNCİ BÖLÜM..

Anayasa Mahkemesinin 6/10/2022 Tarihli ve 2019/9692 Başvuru Numaralı Kararı

Tarih: 4 Kasım 2022

Anayasa Mahkemesinin 2019/9692 Başvuru Numaralı Kararı

04 Kasım 2022 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 32003

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

..... PAZARLAMA VE TİCARET A.Ş. BAŞVURUSU

Başvuru Numarası	: 2019/9692
Karar Tarihi	: 6/10/2022
Başkan Üyeler	: Hasan Tahsin GÖKCAN : Muammer TOPAL : Recai AKYEL : Yusuf Şevki HAKYEMEZ : İrfan FİDAN
Raportör Başvurucu Vekili	: Ayhan : Pazarlama ve Ticaret A.Ş. : Av. Ömer YÜKSEL

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, resen tarh edilen katma değer vergisinin indirim konusu edilmesinin kabul edilmemesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 22/3/2019 tarihinde yapılmıştır. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

3. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı süresinde beyanda bulunmuştur.

III. OLAY VE OLGULAR

4. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

5. Başvurucu Şirket, ithalat ve ihracat işleriyle iştigal etmektedir.

6. Başvurucu Şirketin Mersin Serbest Bölgesi'nde bulunan şubesi üzerinden ithal ettiği emtianın gümrük kıymetlerinin düşük gösterildiği gerekçesiyle başvurucu hakkında vergi incelemesi başlatılmıştır. İnceleme sonucunda başvuru toplam 3.924.529,67 TL katma değer vergisini eksik beyan ettiği tespit edilerek hakkında cezalı ek katma değer vergisi tarhiyatı yapılmıştır. Başvurucu söz konusu tarhiyata karşı dava açmış, davalar derdestken 3/2/2011 tarihli ve [6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun](#) yürürlüğe girmiştir.

Anılan Kanun'dan yararlanan başvuru 3.924.529,67 TL'yi 2011 yılı Mayıs, Haziran ve Temmuz aylarında vergi idaresine ödemiştir.

7. Başvurucu bu suretle ödediği 3.924.529,67 TL katma değer vergisinin 25/10/1984 tarihli ve [3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu](#)'nun 29. maddesi uyarınca indirim konusu yapılması gerektiği ihtirazi kaydıyla 23/8/2011 tarihinde 2011 yılı Temmuz dönemi katma değer vergisi beyannamesini vermiştir. Vergi İdaresince başvuru ihtirazi kaydı kabul edilmemiştir.

8. Başvurucu ihtirazi kaydın kabul edilmemesi nedeniyle, tarh edilen 3.924.529,67 TL katma değer vergisinin iptali istemiyle 22/9/2011 tarihinde İstanbul 8. Vergi Mahkemesinde (Vergi Mahkemesi) dava açmıştır. Dava dilekçesinde, indirimin kabul edilmemesinin mükerrer vergilendirmeye yol açtığı ileri sürülmüştür.

9. Davalı vergi idaresinin savunma yazısında ise katma değer vergisinin ancak vergiyi doğuran olayın gerçekleştiği takvim yılı içinde indirim konusu yapılabileceği, bu nedenle somut

olayda indirim koşullarının oluşmadığı belirtilmiştir.

10. Vergi Mahkemesi 18/9/2012 tarihinde davayı reddetmiştir. Kararın gerekçesinde, 3065 sayılı Kanun'un 29. maddesine göre mükelleflerin vergiye tabi alış işlemleri Üzerinden hesaplanan katma değer vergisinin satış işlemleri Üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirebilmesi için indirim konusu yapılacak katma değer vergisinin fatura veya benzeri belgelerde gösterilmesi, bu belgelerin kanuni defterlere kaydedilmesi ve indirim hakkının vergiyi doğuran olayın vuku bulunduğu takvim yılı aşılmamak koşuluyla kullanılması şartlarının bir arada bulunması gerektiği ifade edilmiştir. Kararda; somut olayda katma değer vergisinin belgelerde gösterilmesi, yasal defterlere kaydedilmesi ve indirim hakkının ilgili takvim yılında kullanılması şartlarının gerçekleşmediği vurgulanmıştır.

11. Başvurucu, bu karara karşı temyiz yoluna başvurmuştur. Temyiz dilekçesinde; resen tarh edilen katma değer vergisinin indiriminin ödemenin gerçekleştiği takvim yılı içinde mümkün olması gerektiği, nitekim vergi idaresinin bu yönde mukteza ve genel tebliğlerinin bulunduğu iddia edilmiştir. Temyiz dilekçesinde, resen tarh edilen ve 6111 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılarak ödenen katma değer vergisinin vergiyi doğuran olayın gerçekleştiği yıl içinde indirim konusu edilmesinin fiilen mümkün olmadığı savunulmuştur. Danıştay Dokuzuncu Dairesi 19/11/2015 tarihinde Vergi Mahkemesi kararını onamıştır. Karar düzeltme İstemi de aynı Dairenin 7/12/2018 tarihli kararıyla reddedilmiştir. Nihai karar 3/3/2019 tarihinde başvurucuya tebliğ edilmiştir.

IV. İLGİLİ HUKUK

12. 3065 sayılı Kanun'un 1. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Türkiye'de yapılan aşağıdaki işlemler katma değer vergisine tabidir:

...

2. Her türlü mal ve hizmet ithalatı,

...”

13. 3065 sayılı Kanun’un 29. maddesinin ilgili kısmının olay tarihinde yürürlükte bulunan hâli şöyledir:

“1. Mükellefler, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak aşağıdaki vergileri indirebilirler:

a) Kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisi,

b) İthal olunan mal ve hizmetler dolayısıyla ödenen katma değer vergisi,

...”

3. (Ek: 3/6/1986 – 3297/9 md.) İndirim hakkı vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılı aşılmamak şartıyla, ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılabilir.”

14. 3065 sayılı Kanun’un 34. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

“Yurt içinden sağlanan veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait Katma Değer Vergisi, alış faturası veya benzeri vesikalar ve gümrük makbuzu üzerinden ayrıca gösterilmek ve bu vesikalar kanuni defterlere kaydedilmek şartıyla indirilebilir.”

V. İNCELEME VE GEREKÇE

Anayasa Mahkemesinin 6/10/2022 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

16. Başvurucu; resen tarh edilen katma değer vergisinin kesinleştiği tarihten önce indirim konusu yapılmasının fiilen mümkün olmadığını, resen tarh edilen verginin ödendiği 2011 Mayıs, Haziran ve Temmuz aylarından sonra indirim konusu yapılmasına müsaade edilmemesinin mülkiyet hakkını ihlal ettiğini ve mükerrer vergilendirmeye sebebiyet verdiğini ileri sürmüştür. Başvurucu, ilgili mevzuat hükümleri karşısında davanın kabulü gerekirken reddedilmesi nedeniyle kanun önünde eşitlik ilkesinin ve tarafsız mahkemede yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmiştir.

17. Bakanlık görüşünde; olay ve olgular değerlendirildikten sonra ilgili mevzuat hükümlerine yer verilmiş ve başvurunun meşru beklentisinin bulunup bulunmadığı, başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olup olmadığı hususları değerlendirilirken bunların gözetilmesi Anayasa Mahkemesinin dikkatine sunulmuştur. Bakanlık görüşünde ayrıca Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından gönderilen belge ve görüşlerin de dikkate alınması talep edilmiştir. Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından Bakanlık aracılığıyla gönderilen yazıda, 6111 sayılı Kanun'un 3. maddesinin (10) numaralı fıkrasında bu madde hükmünden yararlanılması için madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmamasının, açılmış davalardan vazgeçilmesinin ve kanun yollarına başvurulmamasının şart olduğu belirtilmiş; mükellef hakkında tesis edilen iş ve işlemlerde vergi mevzuatına aykırılık bulunmadığı ifade edilmiştir.

18. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanında başvuru formundaki iddialarını tekrarlamıştır.

[Tamamı İçin Tıklayınız](#) (WORD)